

ORDE VAN
VLAAMSE
BALIES

Jaarverslag
2023

OVB

/ Inhoud

/ Voorwoord	3
1/ Januari	4
2/ Februari	6
3/ Maart	7
4/ April	10
5/ Mei	14
6/ Juni	16
7/ Juli	18
8/ Augustus	20
9/ September	21
10/ Oktober	25
11/ November	29
12/ December	32
13/ Jaarverslagen	34
14/ Jaarrekening	44

/Voorwoord

Geachte lezer,

Met veel genoegen stel ik u het jaarverslag van de Orde van Vlaamse Balies voor, waarin u een beknopte samenvatting zult vinden over de werking van onze organisatie in 2023.

U zult kunnen vaststellen dat de OVB zich in het kader van haar wettelijke opdracht op vele vlakken geprofileerd heeft, teveel om op te noemen of zelfs samen te vatten in deze korte inleiding. Noodgedwongen beperkt dit jaarverslag zich dan ook tot een aantal hoogtepunten.

Namens de raad van bestuur gaat mijn bijzondere dank uit naar alle confraters die zich in de afgelopen periode ingezet hebben voor de OVB, als lid van de algemene vergadering, als commissielid of als vrijwilliger in één of meer van de talloze initiatieven die genomen zijn, of die bereid gevonden zijn om de OVB te vertegenwoordigen in allerlei gremia. Een organisatie als de OVB kan maar bestaan dankzij de inspanningen, het denkwerk en de eensgezinde daadkracht van de mensen die zich voor haar inzetten.

Evenveel erkentelijkheid gaat uit naar de medewerkers van de OVB, die onverdroten, met zoveel enthousiasme, inzet en competentie, gewerkt hebben om de organisatie op de kaart te zetten en als een geolied raderwerk te laten functioneren en naar buiten treden.

Aan de lezer wens ik graag bijzonder veel leesplezier toe.

Met genegen groeten,

Peter Callens
/ Voorzitter

1/ Januari

1.1 / Fotowedstrijd 2023

Talent in de advocatuur werd op bijzondere wijze gevierd! Uit een indrukwekkend aantal van 90 inzendingen werden 13 schitterende foto's geselecteerd door zowel een vakjury als onze eigen advocaten. Deze selectie werd tentoongesteld tijdens de nieuwjaarsreceptie.

De juryprijs werd toegekend aan Mr. Anke Reusens van de balie Antwerpen voor haar ontroerende foto van een gewonde kauw die vier maanden lang haar kantoor als toevluchtsoord had. De publieksprijs ging naar Mr. Patrick Clarysse van de balie West-Vlaanderen voor zijn indrukwekkende foto van een strand in Noord-Frankrijk.

Naast de hoofdprijzen werden advocaten erkend in verschillende categorieën, elk beloond met een Fnac-bon ter waarde van 200 euro. De winnaars waren: meester Peter Bracke van de balie Gent (categorie 'De advocaat en zijn kantoor'), meester Alexia Faes van de balie Brussel Nederlandstalig (categorie 'De advocaat en zijn vrije tijd'), en opnieuw meester Peter Bracke van de balie Gent (categorie 'Vrije keuze').

Een speciale dank gaat uit naar onze juryleden, waaronder voorzitter Michiel Hendryckx, OVB-voorzitter Peter Callens, stafhouder Katrien Crauwels, huisfotograaf Johan Van der Hasselt en Carole Lamarque, die hebben bijgedragen aan het succes van deze wedstrijd.

1.2 / Persprijs 2023

De jury van de Persprijs koos de driedelige documentaire 'De kaping van de Pompei' als winnaar. Deze documentaire, uitgezonden op Canvas (VRT) en geregisseerd door Lennart en Maarten Stuyck, toont op genuanceerde wijze hoe een rechtstaat functioneert. De jury benadrukt de respectvolle belichting van zowel de juridische processen als de kant van de Somalische kapers.

De tweede plaats ging naar 'De Coke Lijnen', een reeks in De Tijd door Lars Bové en Piet Depuydt. De derde plaats werd ingenomen door 'De zaak Carlo', een Panoreportage (VRT) van Dirk Leestmans, Jeremy De Ryckere en Stijn De Moor.

Voor de Persprijs 2023 waren er 22 inzendingen, beoordeeld door een vijfkoppige jury onder voorzitterschap van Sofie Demeyer. De jury bestond verder uit Linda De Win, prof. dr. Catherine Van de Heyning, mr. Claire Buggenhoudt en Pol Deltour.

Media en advocaten delen idealen zoals onafhankelijkheid en de bescherming van fundamentele vrijheden. Om kwaliteitsjournalistiek over recht en justitie aan te moedigen, reiken we elke drie jaar deze persprijs uit.

1.3 / Vernietigingsberoep tegen verbod op juridisch advies aan Russische entiteiten

Als reactie op de Russische invasie van Oekraïne, vaardigde de Europese Unie sinds eind februari 2022 al twaalf pakketten aan economische en financiële sancties uit tegen Rusland.

Problematisch is dat het achtste sanctiepakket advocaten verbiedt om juridisch advies te verstrekken aan gesanctioneerde entiteiten, behoudens in uitzonderlijke gevallen, zoals in het kader van het recht van verdediging in gerechtelijke procedures. Een principiële verbod op juridisch advies zorgt zonder meer voor een hellend vlak. Daarom hebben we, samen met Avocats.be en de Nederlands- en Franstalige balie van Brussel, een beroep tot vernietiging ingediend tegen dat verbod bij het Gerecht van de EU.

Op 12 maart 2024 organiseerde het Gerecht een hoorzitting over ons vernietigingsberoep. Niet alleen vertegenwoordigers van de OVB, Avocats.be en de Nederlands- en Franstalige balie van Brussel, maar ook van de balie van Parijs, de balie van Genève en de Bundesrechtsanwaltskammer, betwisten in een marathonzitting van welliefst tien uur de legaliteit van dat verbod. De uitspraak van het Gerecht volgt waarschijnlijk tegen het najaar van 2024.

Het einde van de oorlog lijkt nog lang niet in zicht. Om Rusland nog harder te treffen, wil de EU een algemeen sanctieregime tegen Rusland uitwerken, zoals dat ook al bestaat tegen Noord-Korea en Iran. We zullen er uiteraard voor waken dat nieuwe sanctieregimes de rechten van verdediging respecteren.

1.4 / Scriptieprijs 2023

Chiara Kerckhof van de UGent won onze scriptieprijs met haar masterproef over waarheidsvinding in het burgerlijk proces. Haar proefschrift behandelde de verplichting van procespartijen om feiten in alle waarheid en volledigheid aan de rechter te presenteren, wat essentieel is voor een rechtvaardige besluitvorming. Chiara onderzocht hoe Nederland, Duitsland en Groot-Brittannië omgaan met deze verplichting. Haar heldere analyse verdient niet alleen lof, maar dus ook een beloning van 2.500 euro.

We erkennen het belang van dergelijke toewijding aan juridisch onderzoek en stimuleren studenten om hun masterproef te wijden aan de advocatuur of de organisatie en werking van justitie. De jaarlijkse scriptieprijs van Advocaat.be dient als een brug tussen de academische wereld en de rechtspraktijk, waarbij het belang van hoogwaardig onderzoek en betrokkenheid bij de juridische gemeenschap wordt benadrukt.

2 / Februari

2.1 / Slachtoffers krijgen informatie over verloop voorlopige hechtenis

We schreven een advies bij het wetsvoorstel om de benadeelde persoon of burgerlijke partij in staat te stellen kennis te nemen van het verloop van de voorlopige hechtenis als het betreffende misdrijf diens fysieke of psychische integriteit heeft bedreigd of aangetast. Die informatie omvat het afleveren of opheffen van een aanhoudingsbevel, het uitvoeren van voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht, de beslissing tot invrijheidstelling en de daarbij opgelegde voorwaarden.

Onze opmerkingen zijn ter harte genomen. In de uiteindelijke wettekst is nu bepaald dat men kan verzoeken een afschrift van de informatie aan de advocaat te bezorgen. Daarnaast wordt bepaald dat de informatie niet verstrekt kan worden als er een aanwijsbaar risico bestaat dat dit de verdachte schade zou berokkenen.

De wet van 2 maart 2023 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 april 2023 en trad in werking op 1 april 2024. De wet codificeert wat tot nu toe enkel richtlijnen waren in bepaalde gerechtelijke arrondissementen.

3 / Maart

3.1 / Alle protocollen gebundeld in een handig overzicht per balie

In samenwerking met de lokale balies stelden we een overzicht samen van alle protocollen en afspraken binnen het Vlaamse balielandschap. Dit betreft protocollen tussen lokale balies en diverse partners zoals hoven en rechtbanken, het Openbaar Ministerie, het notariaat en vakbonden. Deze protocollen zijn per balie gebundeld in een handig overzicht, zodat advocaten ze gemakkelijk kunnen raadplegen.

We blijven dit overzicht met behulp van de lokale balies voortdurend actualiseren.

3.2 / Burgemeester op jacht naar potentiële criminelen?

We hebben altijd terughoudend en kritisch gestaan tegenover de groeiende “bewapening” van het bestuur. Hoewel er nood is aan oplossingen voor het tekort aan strafrechtelijke handhaving en de starheid van de strafprocedure, biedt die procedure wel beproefde waarborgen die vaak ontbreken in het bestuurlijk handhavingsrecht.

Dit werd opnieuw duidelijk in een wetsontwerp van minister Verlinden, dat aanknoopte bij een eerder wetsvoorstel uit 2022. Beide teksten hebben tot doel lokale besturen meer slagkracht te geven in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit. Hoewel de doelstelling op zich begrijpelijk is, moet er steeds een balans worden gevonden tussen efficiënte handhaving en respect voor fundamentele rechten en vrijheden.

In ons advies benadrukten we dat het wetsontwerp daar niet altijd in slaagde. Zo stelden we ernstige vragen bij het uitgangspunt van het wetsontwerp: kan crimineel

gedrag wel worden voorspeld en kan men op basis daarvan een gemeentelijk uitbatingsbeleid voeren? Wordt hiermee geen intentiepolitie gecreëerd?

Het wetsontwerp leidde uiteindelijk, na een uitgebreid parlementair debat, tot de wet van 15 januari 2024 betreffende de gemeentelijke bestuurlijke handhaving, de instelling van een gemeentelijk integriteitsonderzoek en houdende oprichting van een Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen. Hoewel het uitgangspunt jammer genoeg hetzelfde is gebleven, zijn de waarborgen wel versterkt.

3.3 / Digitalisering strafdossiers in een stroomversnelling

In de eerste maanden van 2023 steeg het aantal dossiers dat advocaten via JustConsult op Just-on-Web konden raadplegen van een 1.600-tal naar bijna 50.000. Het ging daarbij in eerste instantie om alle soorten gerechtelijke onderzoeken die kunnen worden ingekeken vanaf het moment waarop de zaak laar is voor de regeling van de rechtspleging. Een beperktere toegang tot dossiers van opsporingsonderzoeken rond seksueel en intrafamiliaal geweld, moord en doodslag waarin het parket overgaat tot een rechtstreekse dagvaarding was ook mogelijk.

“Het einddoel is het volwaardig digitaal dossier waarin alle inkomende en uitgaande stukken vanaf het eerste proces-verbaal verwerkt worden en toegankelijk zijn voor burgers en advocaten.”

Erik Valgaeren
/ Bestuurder digitalisering

3.4 / Inwerkingtreding fase 2 van het Jeugddelinquentiedecreet

Op 1 maart 2023 trad het tweede luik van het Vlaams Decreet Jeugddelinquentierecht in werking. Vanaf die datum kunnen de maatregelen en sancties van gesloten oriëntatie en gesloten begeleiding worden opgelegd en uitgevoerd in een afdeling binnen een gemeenschapsinstelling. Op basis van een risicotaxatie binnen de periode van gesloten oriëntatie kan aan de jeugdrechter een advies worden bezorgd over de behoefte aan een gesloten begeleiding. De minderjarige en zijn advocaat worden na ontvangst van dat advies door de jeugdrechter gehoord die zal beslissen of een gesloten begeleiding zich opdringt.

3.5 / Akkoord met mogelijkheid tot herstel in eer en rechten na internering

We deelden ons standpunt bij het wetsvoorstel om vrijgelaten geïnterneerden de mogelijkheid te bieden om herstel in eer en rechten te vragen. We gaan akkoord met de motivering en uitwerking van het wetsvoorstel. Personen die strafrechtelijk veroordeeld zijn en hun straf hebben uitgezeten, beschikken immers ook over die mogelijkheid. Als de beslissing tot internering niet langer per definitie vermeld moet worden in de uittreksels van het strafregister, bevordert dit de sociaaleconomische re-integratie van de betrokkene.

De Kamercommissie Justitie heeft het wetsvoorstel niet verder besproken sinds 8 februari 2023.

3.6 / Onduidelijke regeling indexering rechtsplegingsvergoeding

De rechtsplegingsvergoeding is een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij. De basis-, minimum- en maximumbedragen van de rechtsplegingsvergoeding werden vastgesteld in het Koninklijk Besluit van 26 oktober 2007. Dat Koninklijk Besluit koppelt deze basis-, minimum- en maximumbedragen aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. In het verleden werden de bedragen van de rechtsplegingsvergoeding op basis van deze regeling reeds enkele keren verhoogd als gevolg van de stijging van de consumptieprijsindex. De consumptieprijsindex van februari 2023 gaf evenwel aanleiding tot onduidelijkheid.

“De vraag rees of de bedragen van de rechtsplegingsvergoeding al dan niet verlaagd werden met ingang van 1 maart 2023. Beide interpretaties hebben zowel voor- als nadelen. We hekelden die onduidelijkheid en drongen aan op een wetgevend ingrijpen.”

Hans De Meyer
/ Bestuurder financiën

3.7 / Kritisch over wetsvoorstel collectieve schuldenregeling

Met het “Wetsvoorstel (nr. 2679) tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde het gebruik van de collectieve schuldenregeling te bevorderen” wilde de wetgever de procedure collectieve schuldenregeling (CSR) optimaliseren. De wetgever streefde ernaar de CSR aantrekkelijker te maken door de duur ervan met twee jaar te verkorten en door het leefgeld te bepalen op basis van referentiebudgetten. Tijdens de hoorzitting van 28 februari 2023 in de Kamercommissie Justitie uitten we, bij monde van toenmalig bestuurder Kathleen Vercaeye en mr. Gracy Saerens, kritiek op het wetsvoorstel. Hoewel we de noodzaak erkennen van instrumenten om overmatige schuldenlast te bestrijden, waren we van mening dat de voorgestelde wijzigingen het beoogde doel niet zouden bereiken. De voorgestelde wijzigingen verstoorde met name het evenwicht tussen de schuldenaar en schuldeiser, waardoor het maatschappelijk draagvlak voor CSR dreigde af te nemen. Bovendien waren sommige voorgestelde wijzigingen naar onze mening overbodig. Een verkorting van de termijn voor CSR achtten wij niet realistisch en omdat zij niet bijdraagt aan een snellere en betere afbetaling van de schulden.

We waren – en zijn nog steeds – bereid constructief mee te werken aan de optimalisering van de CSR-procedure, met oog voor de rol en de correcte vergoeding van de schuldbemiddelaars, en we formuleerden ook voorstellen in dat verband. Daarnaast hebben we ons eigen voorstel ontwikkeld als alternatief voor CSR, namelijk schuldboosting.

4 / April

4.1 / Grondwettelijk Hof vernietigt relativiteitseis en attentieplicht

Het decreet van 21 mei 2021 bracht ingrijpende wijzigingen aan in het procedureverloop bij de Dienst van de Bestuursrechtscolleges. De belangrijkste wijziging was ongetwijfeld de precisering van “het belang bij het middel”. Vroeger leidde een onwettigheid in een administratieve beslissing alleen tot een vernietiging als de partij die deze aanvoerde ook werd benadeeld door die ingeroepen onwettigheid (belangenschade). Door de decreetswijziging moest de partij bijkomend aantonen dat de geschonden norm tot doel heeft haar belangen te beschermen (relativiteitseis) en dat ze schending op een nuttig ogenblik tijdens de administratieve procedure had aangevoerd (attentieplicht). In de relativiteitseis en de attentieplicht zagen we een schending van het recht op toegang tot de rechter, en daarom hebben we in 2021 een vernietigingsberoep ingediend bij het Grondwettelijk Hof.

In arrest nr. 59/2023 van 11 april 2023 heeft het Grondwettelijk Hof ons gelijk gegeven. Volgens het Hof leidt de relativiteitseis tot een vrijbrief voor de regelgever om het beschermingsbereik van normen en beginselen kunstmatig te beperken en zo de rechtsbescherming van de burger uit te hollen. Verder mag volgens het Hof de zorgvuldigheidsplicht van de overheid niet zonder meer worden vertaald in een zorgvuldigheidsplicht voor de burger. Het komt in eerste instantie toe aan de overheid, die in vergelijking met de gemiddelde burger over meer mensen en middelen beschikt, om zorgvuldige en rechtmatige beslissingen te nemen.

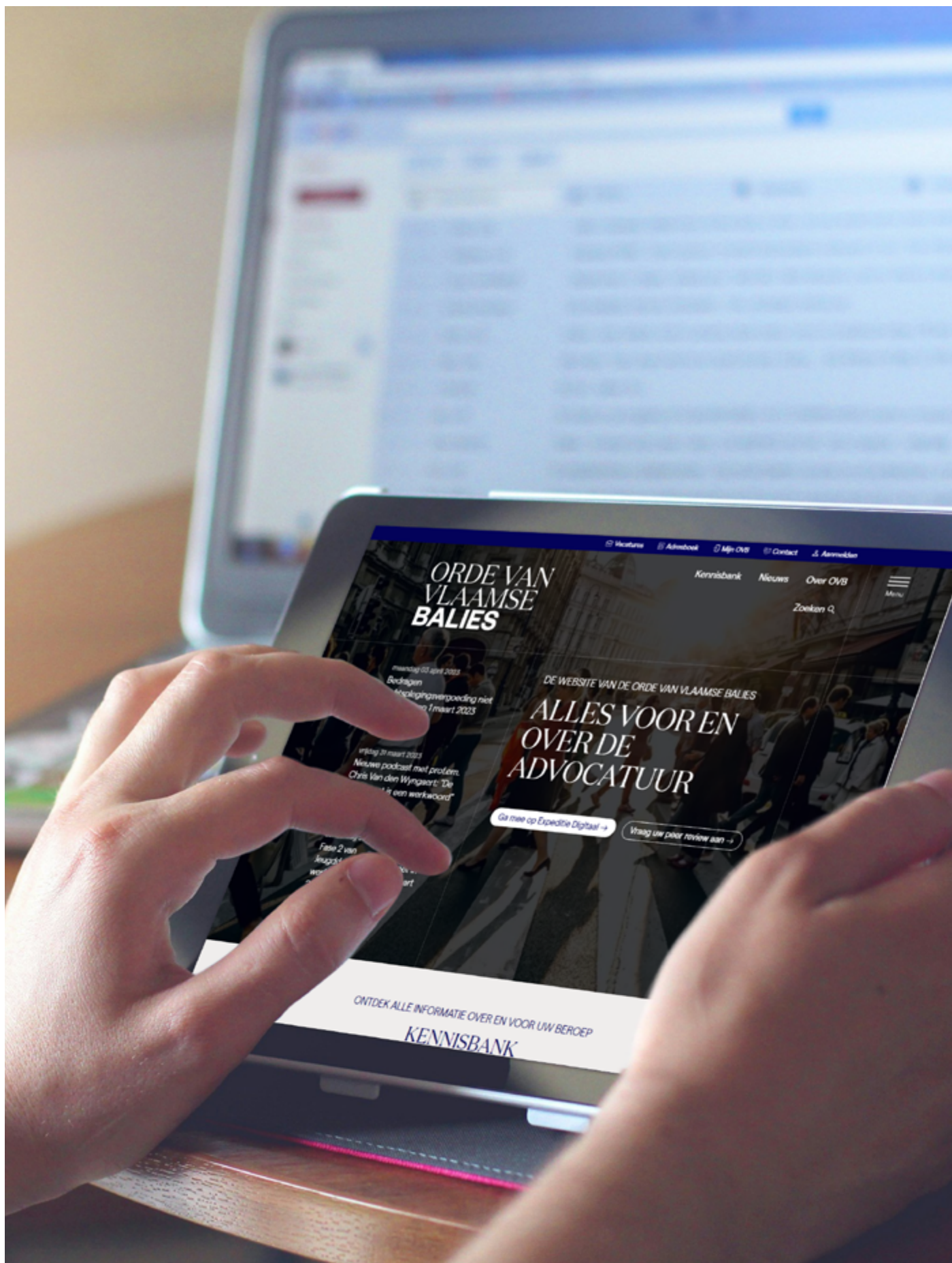
4.2 / Nieuwe website ordevanvlaamsebalies.be

In april lanceerden we onze nieuwe website voor en over de advocatuur: ordevanvlaamsebalies.be. Die website vervangt het Privaat Luik. Het meest opvallende aspect van de nieuwe website is dat deze openbaar toegankelijk is. Advocaten moeten dus niet meer inloggen om alle basisinformatie te consulteren. Confidentiële informatie, zoals persoonlijke informatie of info die alleen voor advocaten belangrijk is, is wel nog steeds afgeschermd door een login.

“De nieuwe website vormt het sluitstuk van onze online communicatiestrategie: advocaat.be als toegankelijke informatiebron voor de rechtzoekende en ordevanvlaamsebalies.be als betrouwbaar instrument voor de advocaat.”

Dirk Chabot
/ Algemeen directeur OVB

4.3 / Procedurele hervorming van de Raad van State

Na een toekenning van bijkomende werkingsmiddelen en een uitbreiding van het personeelskader in 2022, volgde in 2023 het sluitstuk van de hervorming van de Raad van State met een grondige herziening van zijn procedures. In april keurde de Kamer immers de hervorming van de procedures goed, wat leidde tot de wet van 11 juli 2023 tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Op 21 juli volgde nog het KB tot wijziging van het algemeen procedurereglement en een KB dat de Raad toelaat om prioriteit te verlenen aan zaken van hoger algemeen belang. De voornaamste doelstelling van die procedurele hervorming is om de gemiddelde doorlooptijd te verminderen tot maximaal 18 maanden voor gewone vernietigingsberoepen (en maximaal 15 maanden voor zaken van hoger algemeen belang).

We waren nauw betrokken bij die hervorming. In mei 2022 bracht minister Verlinden ons op de hoogte van de krachtlijnen van haar hervormingsplannen. Vervolgens gaven we in september van dat jaar onze opmerkingen bij de voorontwerpen van de wet en het KB die de procedurele hervorming uitwerkten. Die opmerkingen hebben we nadien tijdens een gezamenlijke vergadering met het kabinet en een delegatie van de Raad van State besproken.

Hoewel de minister niet met al onze opmerkingen rekening heeft gehouden, zijn we globaal wel tevreden met deze hervorming. De effectiviteit ervan zal echter grotendeels afhangen van de snelheid waarmee de Raad van State zijn personeelskader, in het bijzonder bij het auditoraat, weet op te vullen. Eenvoudig zal dat zeker niet zijn: het zware auditeursexamen staat immers gekend om de geringe slaagkansen en bijkomende financiële middelen zijn sneller toegekend op papier dan doorgestort op de rekening. De OVB ijvert daarom voor voldoende ondersteuning van de Raad zodat de kortere doorlooptijden haalbaar zijn zonder dat er een toevlucht nodig is tot maatregelen die een negatieve impact kunnen hebben op de partijen, en in het bijzonder hun advocaten.

Deze hervormingen vormen voor ons zeker niet het eindpunt van de ‘modernisering’ van de Raad van State.

Het periodiek overleg tussen de Raad en vertegenwoordigers van de advocatuur biedt het ideale forum om daarover te blijven reflecteren.

4.3 / Voorstel van Resolutie over kindermishandeling geen meerwaarde

Op 25 april 2023 nam mr. Saskia Kerkhofs namens de OVB deel aan de hoorzitting van de Kamercommissie Justitie over het voorstel van resolutie inzake de justitiële aanpak van daders van kindermishandeling. Kindermishandeling vereist uiteraard de nodige wettelijke aandacht, maar de resolutie biedt niet de oplossing. Zo ontbreekt een hersteltraject voor slachtoffers, besteedt het voorstel onvoldoende aandacht voor psychisch geweld en verwaarlozing, en vinden we sommige voorgestelde sancties disproportioneel. Betere begeleiding en behandeling van veroordeelden om recidive te voorkomen kan absoluut op onze steun rekenen, maar daarvoor moeten wel de noodzakelijke middelen vrijgemaakt worden. De resolutie pleit bijvoorbeeld voor een uitbreiding van de risicotaxatie, maar justitie kampt nu al met een tekort aan kwaliteitsvolle deskundigen.

Het voorstel van resolutie werd niet meer parlementair besproken sinds de hoorzitting waarop we ons standpunt uiteengezet hebben.

4.3 / Waarde van punt juridische tweedelijnsbijstand wordt eindelijk wettelijk verankerd

We ijveren al jaren voor de wettelijke verankering van de waarde van een punt. In 2023 kregen we de bevestiging dat de waarde van het punt eindelijk zou worden ingeschreven in een KB en officieel worden vastgelegd op 75 euro, bij uitbetaling te indexeren volgens de gezondheidsindex van september 2016.

Het KB verscheen op 29 februari 2024. De waarde van een punt is structureel ingeschreven op 90,36 euro. Het werd direct geïndexeerd volgens het aanvangsindexcijfers van september 2022.

“Met deze nieuwe wettelijke verankering en de mogelijkheid van indexatie is er nu een solide basis gelegd voor een rechtvaardige vergoeding voor de waardevolle diensten die advocaten verlenen in het kader van juridische tweedelijnsbijstand.”

Marnix Moerman
/ Bestuurder rechtshulp

4.4 / Positief over nieuw wetsvoorstel over beoordeling vrijheidsberoving van vreemdelingen

We adviseerden bij een wetsvoorstel dat de Vreemdelingenwet wijzigt met betrekking tot de beoordeling van de vrijheidsberoving van vreemdelingen. We zijn onder meer voorstander van het uitbreiden van de bevoegdheid van de raadkamer en de kamer van inbesluidigingstelling zodat zij in volle rechtsmacht kunnen oordelen over de vrijheidsberoving van de vreemdeling.

5 / Mei

5.1 / Peter Callens herverkozen als voorzitter

Peter Callens werd eind mei 2023 opnieuw verkozen tot voorzitter van de Orde van Vlaamse Balies door de leden van de algemene vergadering. Zijn mandaat werd verlengd met de huidige beleidsperiode van 2023 tot 2026.

“Verkiezingen zijn van het allergrootste belang. Het is via verkiezingen dat de advocaten de organen van hun eigen beroepsgroep aanwijzen.”

Peter Callens
/ Voorzitter

5.2 / SMS III. Nieuwe SMS, nieuwe bezwaren

We schreven een advies bij het voorontwerp van de SMS III-wet. Dat wetsontwerp behandelde een algemeen kader van risicotaxatie, de invoering van een hersteltraject bij feiten gerelateerd aan een verslavings-, agressie of psychosociale problematiek, de invoering van een gerechtelijk verbod op deelname aan protestbijeenkomsten en de specialisatie van de magistratuur en de rechtbanken.

Enkele van onze bezwaren vonden weerklank. Zo werd het gerechtelijk protestverbod uit het ontwerp gehaald en werden verbeteringen aangebracht in het stuk over het hersteltraject met betrekking tot het gevaar voor zelfincriminatie en de vereiste toestemming met het traject.

Bij amendement werd nadien nog de snelrechtprocedure aan het wetsontwerp toegevoegd (zie verder).

De wet werd intussen aangenomen en in het Belgisch Staatsblad van 26 januari 2024 gepubliceerd.

5.3 / Videogehoor bij DVZ en CGVS

Op 9 september 2022 werden twee KB's gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad die het, onder bepaalde voorwaarden, mogelijk maken om elk persoonlijk onderhoud door de Commissaris-generaal en elk persoonlijk gesprek bij DVZ op afstand te laten plaatsvinden.

We blijven ons, om verschillende redenen, verzetten tegen het gebruik van videoconferentie in het vreemdelingenrecht. Om zicht te krijgen op de praktijk en de hoeveelheid verzoeken om gehoord te worden op afstand, lanceerden wij een oproep om ons op de hoogte te brengen van dergelijke uitnodigingen.

5.4 / Efficiëntere werking met Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Onze commissie vreemdelingenrecht kaartte een aantal praktische problemen aan over de werking van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV). Het gaat onder meer over de vermelding van de referte van de advocaat, de digitale behandeling van dossiers en over een vlotte communicatie. De RvV nam onze opmerkingen ter harte.

5.5 / Vernietigingsberoep bij Grondwettelijk Hof tegen databank van vonnissen en arresten

Met de wet van 16 oktober 2022 zag een nieuwe databank het levenslicht: het centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde (CRBRO). Die had tot lovenswaardig doel om juridische kennis te democratiseren. Toch bleek de praktische uitwerking van de databank meer voeten in de aarde te hebben dan verwacht, zodat de inwerkingtreding van de wet al enkele keren moest worden uitgesteld.

Bij die moeilijkheden voegen zich ook gebreken in de wettelijke omkadering.

“De ontsluiting van de rechtspraak gebeurt niet op een manier die het recht op een eerlijk proces garandeert. Verder kreeg de advocatuur geen volwaardige positie in het beheerscomité van de databank. We dienden daarom een vernietigingsberoep in bij het Grondwettelijk Hof.”

Erik Valgaeren
/ Bestuurder digitalisering

Naar alle verwachting zal het Grondwettelijk Hof in 2024 een uitspraak vellen. De inzet van de procedure is niet gering. Het wettelijk kader voor het CRBRO heeft immers eveneens als inspiratie gediend voor het toekomstige Centraal Register voor de Strafdossiers en het Centraal Register voor de dossiers van de rechtspleging.

6 / Juni

6.1 / Advocaten-stagiairs vrijgesteld van punten permanente vorming

Onze algemene vergadering keurde op 31 mei 2023 het reglement tot wijziging van artikel 53, laatste lid van de Codex Deontologie voor Advocaten goed. Advocaten-stagiairs zijn daardoor vrijgesteld van het behalen van punten permanente vorming gedurende hun eerste drie jaar baliestage.

De advocaten-stagiairs die toch punten permanente vorming gedurende de eerste drie jaar van hun baliestage behalen, kunnen die punten, zonder een maximumgrens, overdragen naar de volgende gerechtelijke jaren.

6.2 / Do's & don'ts voor strafpleiters

Welke informatie uit een lopend strafonderzoek mag een advocaat doorgeven? Aan wie? Hoe gaat een advocaat om met de media of met druk van politie of parket? Kan een advocaat voor meerdere partijen optreden in hetzelfde Salduz-dossier?

We merken op dat het (zeker voor beginnende) strafpleiters niet altijd evidente vragen zijn. Vele gevallen bevinden zich in een deontologische grijze zone. Bovendien is er een groeiende trend dat advocaten steeds vaker in het zoeklicht van politie en parket komen te staan, niet alleen om effectieve fouten te beteugelen maar ook om druk te zetten door confraters te verhoren en zo op ongeoorloofde wijze aan vertrouwelijke informatie te komen.

Om te voorkomen dat advocaten, ondanks handelen te goeder trouw, in de problemen komen, stelden we richtlijnen met do's & don'ts op.

Vanwege hun cruciale aard zijn deze richtlijnen geïntegreerd in de beroepsopleiding van advocaten-stagiairs vanaf het lopend gerechtelijk jaar.

6.3 / Individueel e-mailadres wordt verplicht

De algemene vergadering keurde op 31 mei 2023 het reglement op verplicht gebruik van een e-mailadres goed.

“Advocaten moeten voortaan, minstens voor de balie, de OVB, de tuchtorganen en de confraters bereikbaar zijn via een e-mailadres. Verder moeten advocaten voor hun contacten met de ordinale overheden, zoals de stafhouder, bereikbaar zijn via hun individueel e-mailadres.”

Jan Meerts
/ Bestuurder deontologie en tucht

Het reglement trad in werking op 15 november 2023.

6.4 / Nieuw bestuur verkozen voor legislatuur 2023-2026

Op woensdag 28 juni 2023 verkoos de algemene vergadering het nieuwe bestuur van de Orde van Vlaamse Balies voor de legislatuur 2023-2026.

Deze 7 bestuurders werden verkozen:

Els Koninckx, Erik Valgaeren, Jan Meerts, Marnix Moerman, Nicolaas Vinckier, Nadia Van Baelen en Hans De Meyer

Op 1 september 2023 ging de nieuwe bestuursploeg van start.

6.5 / Nieuw Strafwetboek

Beide Boeken van het nieuwe Strafwetboek werden in 2023 ingediend in de Kamercommissie Justitie. Zoals we al hadden aangehaald in onze adviezen bij de voorontwerpen, zijn we overwegend tevreden met het resultaat. Het strafrecht arriveert eindelijk in de 21ste eeuw. Het nieuwe Strafwetboek is duidelijker, heeft een logische opbouw, definieert/codificeert essentiële begrippen, schaft het systeem van correctionalisering af en probeert een antwoord te bieden aan het zwart-wit denken over geestesstoornissen via de behandeling onder vrijheidsberoving.

De Kamer keurde op 22 februari 2024 het nieuwe Strafwetboek goed. Op de inwerkingtreding is het nog twee jaar wachten. We engageren ons om de advocaten in die periode uitgebreid te informeren en op te leiden over de belangrijke vernieuwingen die op til zijn.

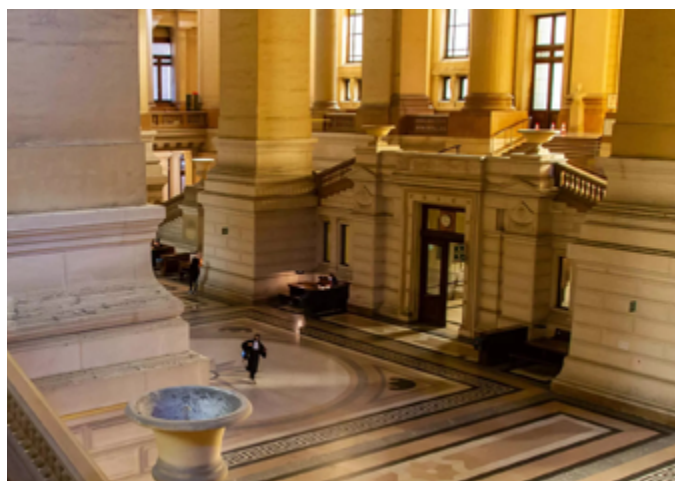
7 / Juli

7.1 / Grondwettelijk Hof bevestigt beroepsgeheim opnieuw bij DAC6

In de strijd tegen belastingontwijking legt de DAC6-regelgeving een meldingsplicht op aan advocaten. Die meldingsplicht staat echter op gespannen voet met het beroepsgeheim van de advocaat. Hoewel er om die reden in een ontheffingsregeling is voorzien, is de uitwerking daarvan uiterst problematisch.

Daarom trokken we in het voorjaar van 2020 naar het Grondwettelijk Hof tegen de federale en regionale DAC6-regelgeving, en in het kader van een prejudiciële procedure, naar het Hof van Justitie. We regen ondertussen de ene gunstige uitspraak na de andere aan elkaar. In juli 2023 vernietigde het Grondwettelijk Hof aspecten van de Vlaamse omzettingsregelgeving wegens strijdigheid met het beroepsgeheim van de advocaat.

De DAC6-saga is nog lang niet voorbij. Het Grondwettelijk Hof zal zich begin 2024 ten gronde uitspreken over de federale en de andere regionale omzettingenormen, en ook bij het Hof van Justitie zijn er nog enkele prejudiciële vragen hangende. Ondertussen heeft de Europese regelgever eveneens reparatie-regelgeving aangenomen in de vorm van een nieuwe DAC8-richtlijn.

7.2 / Hoorzitting seksueel geweld

We namen op 4 juli 2023 deel aan een hoorzitting van de Kamercommissie Justitie georganiseerd naar aanleiding van een open brief van Erik Van Espen, vader van de betreurde Julie die in 2019 misbruikt en vermoord werd. Mr. Alex Buelens schoof mee aan voor de OVB en onderschreef grotendeels de boodschap en actiepunten van de brief zoals de nood aan een digitaal strafdossier en een betere opvolging en meer therapie voor daders van seksueel geweld.

We zijn het echter niet eens met het voorstel om zedenzaken in de regel achter gesloten deuren te behandelen. Partijen kunnen reeds vragen tot sluiting van de deuren, wat op verzoek van slachtoffers meestal gebeurt. Door dit tot regel te verheffen, zou men echter net meer bescherming bieden aan de beklaagde, wiens verzoek doorgaans wordt afgewezen.

7.3 / Telefonische uitnodigingen voor polygraaftest

We kregen de melding dat verbalisanten telefonisch aan verdachten vragen of zij een polygraaftest willen afleggen. Een verdachte zal weliswaar nog steeds een proces-verbaal van toestemming moeten ondertekenen waarbij de advocaat aanwezig mag zijn en daarbij de eventuele telefonische belofte kunnen intrekken, maar de houding van de verdachte wordt wel in het pv geschreven. Daarom is het belangrijk dat de eerste vraag tot bereidwilligheid om een polygraaftest af te leggen al wordt gesteld in het bijzijn van de advocaat. Dat sluit ook aan bij de procedure en waarborgen zoals omschrijven in de ministeriële omzendbrief van 22 april 2022.

We hebben onze bezorgdheden overgemaakt aan het College van procureurs-generaal en ontvingen een duidelijk en positief antwoord. De vraag om deel te nemen aan een leugendetector test kan niet via de telefoon. We zijn tevreden dat deze visie ook werd bevestigd in een herziene versie van omzendbrief COL 08/2022.

7.4 / SMS IV breidt bevel tot betaling bij minnelijke schikking uit

We schreven een advies bij het nieuw artikel 216bis/1 dat via SMS IV in het Wetboek van Strafvordering werd ingevoegd. Dat artikel beoogt om bij kleine correctionele inbreuken, na niet-betaling van een voorstel tot minnelijke schikking en als er geen tijdig beroep werd ingediend tegen het bevel tot betalen, van rechtswege uitvoerbaarheid te geven aan een bevel tot betalen. Nu moet het parket bij niet-betaling telkens overgaan tot dagvaarding om de boete uitvoerbaar te maken.

We zijn geen voorstander van deze ontwikkeling en wel om verschillende redenen, waaronder het vertrekpunt dat de burger maar bezwaar moet aantekenen en het feit dat het belangrijke verschil dat de materiële vaststelling bij correctionele inbreuken vaak veel moeilijker ligt dan bij verkeersinbreuken.

De wetgever heeft in dit geval helaas geen gehoor gegeven aan onze argumenten. Het wetsontwerp werd aangenomen op 20 juli 2023 en elf dagen later gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

8 / Augustus

8.1 / Ontwerp tot aanpassing verjaring van de strafvordering

We gaven advies bij het wetsontwerp tot hervorming van de strafprocedure voor wat betreft de verjaring. We onderschrijven de doelstellingen van het ontwerp om het verjaringsstelsel te vereenvoudigen en logischer te maken door onder meer de termijn te koppelen aan de straf in abstracto (zoals vastgesteld in de wet), maar hebben opmerkingen gegeven over onder meer de onduidelijkheid van de impact van herhaling op de verjaringstermijn, het ontbreken van een regeling bij meerdadige samenloop en een verschillende benadering van de schorsingsgronden in de tekst ten opzichte van de memorie.

Op het ogenblik van dit schrijven is het wetsontwerp bij eerste stemming aangenomen in de Kamercommissie Justitie.

8.2 / Onrechtmatig verzet niet langer mogelijk in procedures zoals in tucht

Onze algemene vergadering keurde op 8 februari 2023 het reglement goed tot wijziging van de artikelen 197, 202, 203 en 204 in deel VII. “Procedures zoals in tucht” van de Codex Deontologie voor Advocaten dat voortaan (onder meer) de mogelijkheid biedt aan de raad van de Orde om verzet in procedures zoals in tucht onder bepaalde voorwaarden ongedaan te verklaren.

“Om te voorkomen dat een partij die verzet aantekent door de verzetprocedure te laat komt om hoger beroep in te stellen tegen de verstekbeslissing, werd in artikel 204 van de Codex Deontologie voor Advocaten een extra waarborg ingevoerd.”

Jan Meerts
/ Bestuurder deontologie en tucht

Het hoger beroep tegen de ongedaanverklaring van het verzet geldt namelijk direct als hoger beroep tegen de verstekbeslissing. Tot slot werd in artikel 202 van de Codex Deontologie voor Advocaten eveneens een ontvangstbewijs voor kennisgevingen ingevoerd. Dat reglement trad in werking op 1 juli 2023.

9 / September

9.1 / Aangepast compendium tweedelijnsbijstand en nieuwe inkomensgrenzen

De inkomensgrenzen wijzigden op 1 september 2023. Die wijzigingen werden meteen verwerkt in het Compendium juridische tweedelijnsbijstand geldig vanaf 1 september 2023.

“De verdienste van het Compendium kan niet onderschat worden; het draagt in hoge mate bij tot kwalitatieve en gelijkvormige behandeling van rechtzoekenden en advocaten. Het is bovendien een kwaliteitslabel waarmee de balies en in bijzonder de bureaus voor juridische bijstand aan de financierende overheid de noodzakelijke verantwoording afleggen van de performante organisatie.”

Marnix Moerman
/ Bestuurder rechtshulp

9.2 / Advocatenrun 2023

Op zondag 24 juni 2023 vond de Advocatenrun plaats. Mr. Thomas Van Roeyen finishte als eerste op de 5 km en mr. Sam Niyonzima won de 12 km. Net als vorig jaar was het op beide afstanden een advocaat die als eerste de eindmeet haalde!

Op de 5 km werd de kantorencompetitie, net als vorig jaar, gewonnen door het kantoor Nelissen Grade en op de 12 km zetten de advocaten van LM&DS de beste tijd neer.

9.3 / Nieuw bestuur gaat van start en presenteert beleidsplan

Op 1 september 2023 ging de nieuwe bestuursploeg van start. Dat bestuur maakte een ambitieus beleidsplan voor drie jaar op dat werd goedgekeurd door de algemene vergadering.

Het motto luidt: ‘De advocaat: baken van vertrouwen, nu en morgen’.

Meer dan ooit wil de OVB inzetten op kwaliteit als onderscheidend kenmerk van de advocatuur, met een venster op de veranderende wereld.

9.4 / Boek XIX WER: modellen en checklist

De wet van 4 mei 2023 houdende invoeging van boek XIX “Schulden van de consument” voegt het boek XIX “Schulden van de consument” in het WER in.

“Gezien het belang van de nieuwe wetgeving, bundelden we zoveel mogelijk nuttige informatie voor advocaten.”

Nicolaas Vinckier
/ Bestuurder studiedienst

Hans De Meyer
/ Bestuurder financiën

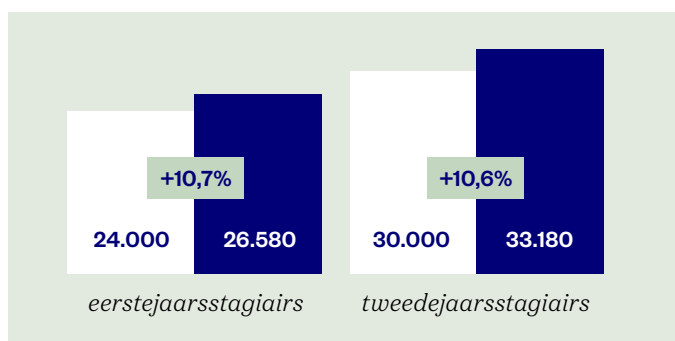
We gaven een eerste toelichting op de wet, waarin werd ingegaan op de gevolgen van boek XIX WER voor advocaten die als schuldevorderaar optreden. Vervolgens stelden we modellen (een model van eerste herinnering en een model van ingebrekestelling) en een checklist beschikbaar om advocaten te helpen met de verplichtingen onder boek XIX WER.

Daarnaast stelden we een vernietigingsberoep in bij het Grondwettelijk Hof.

9.5 / Nieuwe minimumvergoedingen voor de advocaten-stagiairs sinds 1 september 2023

De algemene vergadering paste op 21 december 2022, conform artikel 34 van de Codex Deontologie voor Advocaten, de minimumvergoedingen van de advocaten-stagiairs aan.

De jaarlijkse minimumvergoeding voor de eerstejaars-stagiairs werd opgetrokken van 24.000 euro naar 26.580 euro, maandelijks vooruitbetaalbaar. De jaarlijkse minimumvergoeding vanaf het tweede stagejaar werd opgetrokken van 30.000 euro naar 33.180 euro, maandelijks vooruitbetaalbaar.

9.6 / Evaluatie nomenclatuur tweedelijnsbijstand

Op 22 september 2023 vernietigde de Raad van State het Ministerieel Besluit met de nomenclatuur van 2016. Ondanks die vernietiging bleef de oude nomenclatuur nog 18 maanden geldig om de continuïteit van de tweedelijnsbijstand te waarborgen.

We zagen daarin een kans voor een grondige evaluatie en mogelijke hervorming van de nomenclatuur en presenteerden gedetailleerde voorstellen. Echter, de minister van Justitie koos voor een ‘budgetneutrale’ benadering, die dicht aanleunt bij de nomenclatuur van 2016, om rechtszekerheid en continuïteit te waarborgen voor de regering in lopende zaken gaat.

We kunnen daarvoor begrip tonen en bekwamen bovendien de toezegging dat ook de grondige inhoudelijke hervorming, niet vrij van budgettaire impact, onverwijd op de politieke agenda komt.

De ‘vernieuwde’ nomenclatuur, inmiddels goedgekeurd door de Inspectie Financiën en Begroting, wacht nu op advies van de Raad van State. Precies het gebrek aan zulk advies in de versie van 2016 was de reden voor vernietiging in het arrest van 22 september 2022.

10 / Oktober

10.1 / Advocatuur rouwt met de familie van mr. Van Der Stichelen

Met afgrijzen vernamen we het gewelddadige overlijden van mr. Claudia Van Der Stichelen in Sint-Lievens-Houtem en het neerschieten van haar zoon.

We stelden een rouwregister ter beschikking voor de advocatuur. 2.352 Advocaten betuigden via die weg hun deelneming aan de nabestaanden van mr. Van Der Stichelen.

“Het is helaas niet de eerste keer dat advocaten aangevallen worden omdat zij advocaten zijn. Het beroep van advocaat is gevaarlijk geworden en advocaten zijn kwetsbare doelwitten. Die kwetsbaarheid moet erkend worden maar mag nooit aanvaard worden. Dreigementen aan het adres van advocaten moeten au sérieux genomen worden.”

Peter Callens
/ Voorzitter

10.2 / Advocaat op School: grondig vernieuwd

Het concept van ‘Advocaat in de school’ bestaat al jaren, maar het was verouderd en inconsistent over de balies heen, wat leidde tot een gebrek aan goede ondersteuning voor advocaten die lesgaven. Een grondige herziening was nodig. We voerden uitgebreid onderzoek uit en werkten samen met een enthousiaste werkgroep van advocaten, balied medewerkers en leerkrachten.

“We ontwikkelden diverse handige tools om advocaten te ondersteunen.”

Nadia Van Baelen
/ Bestuurder rechtstaat

De doelstelling van het project bleef hetzelfde: kinderen en jongeren het belang van de rechtsstaat, hun rechten en de rol van de advocaat laten begrijpen. De doelgroep blijft de derde graad van het lager en secundair onderwijs.

Het vernieuwde concept bestaat uit drie stappen:

- Advocaat voor de klas, met drie op maat ontwikkelde lesmodules
- Rollenspel in een zittingszaal
- Een online platform

We houden het bestaande lesmateriaal actueel en bouwen erop verder bij de ontwikkeling van nieuwe tools voor de advocaten.

10.3 / Enquête agressie leidt tot strafrechtelijke bescherming advocaten

In mei 2023 lanceerden we een enquête die verbale of fysieke agressie, bedreigingen en intimidatie tegen advocaten in kaart moest brengen. De resultaten waren problematisch: 81% van de deelnemers had de afgelopen 2 jaar minstens 1 keer te maken gekregen met een vorm van agressie. Bij 1 op 5 was dat fysieke agressie. De impact is evenmin te onderschatten. 68% van de deelnemende advocaten ondervindt hiervan nadelige effecten. Bijna 1 op 4 overweegt daarom zelfs soms tot vaak om het beroep te verlaten.

Met deze resultaten achter de hand hebben we gepleit voor een toevoeging van de advocaat aan de lijst van personen met een maatschappelijke functie in artikel 79, 4° van het ontwerp van het nieuwe Strafwetboek. Gewelddelicten tegen deze personen zullen immers tot strafverzwaring leiden en op die manier zouden advocaten beter beschermd worden. In oktober hield bestuurder Nicolaas Vinckier een betoog voor deze aanvulling tijdens een hoorzitting van de Kamercommissie Justitie.

“Onze inspanning zijn een succes geworden. De functie van advocaat werd toegevoegd aan het betreffende artikel 79,4° van het intussen goedgekeurde nieuwe Strafwetboek.”

Nicolaas Vinckier
/ Bestuurder studiedienst

Uiteraard is repressie maar één manier om de problematiek het hoofd te buigen. We blijven ook inzetten op opleidingen die focussen op hoe om te gaan met agressie en die zelfverdedigingstechnieken aanleren.

Moordenaar advocate Claudia Van Der Strichelen is nog spoorloos

4 op de 5 advocaten kregen al met agressie te maken

Geweld tegen advocaten is geen uitzondering meer. In een recente enquête van Advocaat.be gaven vier op de vijf van de deelnemende advocaten aan dat hij of zij minstens een keer in de afgelopen twee jaar te maken kreeg met een vorm van agressie. Bij bijna één op de vijf advocaten ging het specifiek om fysieke agressie. Meer dan de helft zegt

dat de agressie in de laatste vijf jaar toenam. Afgelopen zaterdag werd advocate Claudia Van Der Strichelen doodgeschoten voor haar huis. De dader is nog steeds de spoorloos. “De kwetsbaarheid van advocaten moet erkend worden”, zegt Peter Callens, de voorzitter van Advocaat.be.

Blz. 4-5

10.4 / Parlementaire vraag genitale verminking

Op verzoek van het kabinet Justitie leverden we input bij een parlementaire vraag over het uitblijven van veroordelingen voor feiten van vrouwelijke genitale verminking. Er werd in die vraag met de vinger gewezen naar de manier waarop de advocaat zijn cliënt verdedigt. Advocaten zouden immers vaak schermen met het feit dat het louter strafbaar stellen van genitale verminking van vrouwen een ongelijkheid in het leven roept aangezien besnijdenis van jongens en mannen geen strafbaar feit uitmaakt.

Het spreekt voor zich dat we ons kritisch hebben uitgesproken over deze uitspraken. Een advocaat werkt met het gereedschap dat hem ter beschikking wordt gesteld door de wetgever. Als dat gebreken vertoont, is het fout om de advocaat te viseren voor het verdedigen van diens cliënt. Als dit argument inderdaad regelmatig wordt opgeworpen, zou mogen worden verwacht dat het Grondwettelijk Hof intussen al zou zijn gevat met een prejudiciële vraag

De minister van Justitie sloot zich volledig aan bij ons standpunt en stelt terecht dat het de taak en plicht van een advocaat is om ongelijkheden aan te kaarten in het belang van zijn cliënt. De bewering dat advocaten aan de basis liggen van het geringe aantal veroordelingen kan in geen geval gestaafd worden. De minister verwees daarbij ook naar ons argument over het Grondwettelijk Hof.

10.5 / Hoorzitting gereguleerde cannabismarkt

Mr. Jan Swennen vertegenwoordigde de OVB op 24 oktober 2023 tijdens een hoorzitting van de Kamercommissie Justitie over een wetsvoorstel tot reglementering van de cannabismarkt. Het voorstel staat onder bepaalde voorwaarden het gebruik van cannabis van de consument toe, thuis of in social clubs. Het voorstel mist echter precisie, wat vragen doet rijzen bij of het aan de toets van het legaliteitsbeginsel zou voldoen. Een eerdere wet tot legalisering van cannabisgebruik uit 2003 werd destijds door het Grondwettelijk Hof vernietigd net omwille van de vaagheid en onnauwkeurigheid van bepaalde begrippen.

Het wetsvoorstel stond sindsdien niet meer op de parlementaire agenda.

11 / November

11.1 / Modernisering advocatuur

In november 2022 ontvingen we een startnota van de voormalige minister van Justitie met een aantal door de minister als prioritair beschouwde beleidspunten om het beroep van advocaat te hervormen.

Tijdens een zitting van onze algemene vergadering in december 2022 en vooral tijdens een vervolgzitting in februari 2023 werden er indicatieve stemmingen gehouden en uitgebreide debatten gevoerd om elk voorstel grondig te evalueren. In samenwerking met Avocats.be zijn we in overleg gegaan met het kabinet van de minister. Na dat overleg concentreerde het wetsontwerp zich nog rond drie belangrijke onderwerpen: herziening van de tucht, wettelijke invoering van een mogelijkheid van een bediendenstatuut voor advocaten, en de hervorming van de stage. Bij de evaluatie van de voorgestelde punten liet de algemene vergadering zich in hoofdzaak leiden door onze onafhankelijkheid en de zelfregulering van de advocatuur, het beroepsgeheim, en de kernwaarden van ons beroep.

Met de duidelijke instructies van het hoogste orgaan van de OVB, de algemene vergadering, zijn we in samenwerking met Avocats.be in overleg getreden met het kabinet. Voor wat de hervorming van de stage betreft is er een bijkomende moeilijkheid doordat voor onderwijs de gemeenschappen bevoegd zijn. Daarom is er ook overleg geweest met het kabinet van de Vlaamse minister van Onderwijs.

Het wetsontwerp dateert van 6 maart 2024. Gezien de Kamer ontbonden zou worden op 9 mei 2024 met het oog op de verkiezingen van 9 juni 2024, was het niet mogelijk om het nog tijdig te laten behandelen door de Commissie Justitie. Ondanks dat hebben we, samen met Avocats.be, tot het laatste moment aangedrongen om de eerder technische en niet omstreden delen, zoals de hervorming van de tucht, af te splitsen en toch te behandelen. Dat bleek echter niet haalbaar. De modernisering van het beroep blijft echter een belangrijk punt op de agenda.

11.2 / JustRestart

Op 2 november 2023 trad het centraal register collectieve schuldenregelingen 'JustRestart' in werking. Dat betekent dat advocaten voor elke actie of handeling in een collectieve schuldenregeling dit digitaal dossier moeten gebruiken, zowel ten aanzien van de griffie als ten aanzien van de schuldbemiddelaar. We benadrukten in een nota dat het niet gebruiken van 'JustRestart' door de advocaat-schuldbemiddelaar kan leiden tot beroepsaansprakelijkheid.

De nieuwe applicatie verbetert de communicatie tussen alle partijen en verhoogt de uniformiteit van de praktijk. Zoals het geval is bij iedere nieuwe digitale toepassing, verliep de totstandkoming van 'JustRestart' niet zonder slag of stoot. We blijven de ontwikkelingen op de voet volgen en kaarten eventuele problemen blijvend aan bij de bevoegde instanties.

11.3 / Statuut en vergoeding van de bewindvoerder

We brachten advies uit over de wet van 8 november 2023 betreffende het statuut van de bewindvoerder over een beschermde persoon. Deze wet voert een statuut en een nationaal register in voor professionele bewindvoerders. Daarnaast komt er voor hen ook een aparte deontologische codex, waarvan de naleving door de tuchtorganen van de advocatuur zal worden gecontroleerd.

“Advocaten-bewindvoerders nemen ver buiten de schijnwerpers en vaak in moeilijke omstandigheden verantwoordelijkheid op voor de meest kwetsbaren onder ons. Dit onmisbaar maatschappelijk engagement wordt niet naar waarde geschat, ook niet door de wetgever. We moeten dit blijven herhalen.”

Nadia Van Baelen
/ Bestuurder
gerechtelijke mandaten

We stelden verschillende amendementen voor, en werden bij monde van mr. Wilfried Joris gehoord in de Kamercommissie Justitie op 6 oktober 2023. Er werd evenwel geen enkel amendement aanvaard.

Tegen uiterlijk 1 september 2025 treedt de wet in werking, tenzij de Koning een eerdere datum bepaalt.

11.4 / Enquête welzijn

In november 2023 lanceerden we een welzijnsenquête, gebaseerd op de enquête van 2019. Het doel was om het welzijn van advocaten te onderzoeken en bewustzijn te vergroten over welzijn binnen de advocatuur, zodat we specifieke beroepsgerelateerde problemen beter kunnen identificeren.

De resultaten van deze enquête helpen ons om ons aanbod voor permanente vorming te optimaliseren. Bovendien kunnen ze bijdragen aan de ontwikkeling van beleidsmaatregelen die advocaten beter ondersteunen in hun beroepsuitoefening en de beroepstrots bevorderen.

“Het is van essentieel belang dat advocaten zich gesteund voelen door hun beroepsorganisatie in alle facetten van hun werk.”

Els Koninckx
/ Bestuurder
opleiding en kwaliteit

In 2024 maken we de resultaten van de enquête bekend en zullen we deze verder verwerken. We ontwikkelen nieuwe opleidingsprogramma's, zetten ondersteuningsnetwerken op en implementeren maatregelen om waar nodig verdere ondersteuning te bieden.

11.5 / Advocaten en HR: hoe bouwen we aan een sterke basis?

We organiseerden een live uitzending via YouTube over HR in de advocatuur. Transparante communicatie, betrokkenheid en betekenisvol werk zijn slechts enkele topics die tijdens het debat aan bod kwamen.

De panelleden waren mr. Ilse Mertens, stafhouder Antoine Van Eeckhout, mr. Olivier Wouters, mevrouw Katrien Berghs, HR-directeur Keytrade Bank en voormalig advocaat, en mevrouw Kathleen Van Nuffel, HR-directeur advocatenkantoor Steptoe en Johnson en voorzitter van LDIA.

Het debat werd afgerond door OVB-bestuurder Els Koninckx.

“Keynote-spreker Stijn Baert en de deskundige panelleden identificeerden de uitdagingen op vlak van HR en reikten oplossingen aan om een solide basis te leggen voor advocatenkantoren en hun medewerkers.”

Els Koninckx
/ Bestuurder
opleiding en kwaliteit

12 / December**12.1 / De OVB ijvert voor een meer efficiënte samenwerking met de Dienst Vreemdelingenrecht, en dat loont.**

Wevroegenherhaaldelijk de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) om de contactgegevens van de verantwoordelijke ambtenaren te verstrekken, met als doel een snellere en efficiëntere afhandeling van vreemdelingenzaken te bewerkstelligen. De onbereikbaarheid van deze diensten leidde namelijk vaak tot inefficiëntie, onnodige vertragingen en frustratie. Aanvankelijk hield DVZ de boot af maar weigerde later om de gevraagde contactgegevens te verstrekken. Daardoor zagen we ons genoodzaakt om juridische stappen te ondernemen. Bij vonnis van 23 oktober 2023 werd de OVB in het gelijk gesteld. DVZ legde zich neer bij het vonnis, voerde dit vrijwillig uit en verstreekte alle benodigde contactgegevens aan de OVB.

We hebben de contactgegevens vervolgens via onze gebruikelijke communicatiekanalen doorgegeven aan de individuele advocaten. De Commissie Vreemdelingenrecht zal erop toezien dat de gegevens up-to-date blijven, zodat een vlotte communicatie gewaarborgd blijft.

12.2 / Herstel van de snelrechtprocedure

We leverden advies bij het voorontwerp van wet tot herstel van de snelrechtprocedure. Het herstelt de wet van 28 maart 2000 dat destijds door het Arbitragehof werd vernietigd. Hoewel het ontwerp een duidelijke verbetering was ten opzichte van de vernietigde wet, met onder meer ruimere termijnen voor verschijning voor de rechter en het vereiste akkoord van verdachte en advocaat, hadden we ernstige vragen bij het materieel toepassingsgebied.

De mogelijke toepassing van de snelrechtprocedure wordt namelijk niet begrensd door een maximumstraf en omvat geen feiten strafbaar met een gevangenisstraf van minder dan 1 jaar. De snelrechtprocedure is bovendien enkel van toepassing op wie aangehouden is in het kader van de voorlopige hechtenis. De strikte voorwaarden die daarmee verbonden zijn liggen niet in lijn met wat de doelstelling van een snelrechtprocedure zou moeten zijn.

Het ontwerp werd uiteindelijk bij amendement toegevoegd aan het wetsontwerp SMS III (zie eerder), dat begin 2024 in de plenaire werd goedgekeurd en op 26 januari 2024 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Gezien onze kritische houding ten aanzien van de uitwerking van de snelrechtprocedure, zullen we de praktische toepassing ervan opvolgen.

12.3 / Videoconferentie in gerechtszaken

Het wetsontwerp tot organisatie van zittingen via videoconferentie in gerechtelijke procedures werd ingediend en opnieuw tegen het licht gehouden. Onze adviezen in de voorontwerpfase hebben een duidelijke impact gehad. Het resultaat is een sterkere tekst die de fysieke verschijning en de toestemming door de partijen centraal stelt en de rechten van verdediging beter waarborgt. Ons standpunt blijft evenwel hetzelfde: zeker in strafzaken zijn we geen voorstander.

We blijven ook voorzichtig wegens het potentieel gebruik/misbruik van videoconferentie door een te ruime interpretatie van het materieel toepassingsgebied, in het bijzonder de voorwaarde van “een gevaar voor de openbare veiligheid”.

Op het ogenblik van dit schrijven is het wetsontwerp in eerste lezing aangenomen in de Kamercommissie Justitie. Het wordt belangrijk te waken over een correcte én uitzonderlijke toepassing van de wet. Uit een enquête in het jeugdrecht, waar videoconferentie al langer wettelijk geregeld is en toegepast wordt, blijkt alvast dat wettelijke waarborgen niet volstaan om onder meer de vertrouwelijkheid van de communicatie tussen advocaat en cliënt, de waarheidsgetrouwe weergave van de zitting en het voorafgaandelijk akkoord van de betrokkene in de praktijk te verzekeren. In geen geval mag videoconferentie aangewend worden om praktische tekortkomingen binnen justitie, zoals de problematiek van het gevangenentransport, op te vangen.

“Videoconferentie zorgt onder meer voor minder non-verbale communicatie, het bemoeilijkt het uitwisselen van stukken en vertrouwelijk overleg; en kan een impact hebben op het tegensprekelijk karakter en het vermoeden van onschuld.”

Nicolaas Vinckier
/ Bestuurder studiedienst

13 / Jaarverslagen

13.1 / Samenwerkingen

Samenwerking met Avocats.be

Het is een traditie: de OVB en Avocats.be werken nauw samen, waar en wanneer het maar mogelijk is, en dat was niet anders in 2023. In dat jaar hebben beide ordes gezamenlijk hun inzet geleverd voor de modernisering van onze beroepsgroep, op enkele komma's en punten na steeds aan hetzelfde zeel trekkende. Meer en meer is er ook de noodzaak om te overleggen en samen te werken. We proberen onze regelgeving op elkaar af te stemmen en onze digitale projecten voeren we steeds vaker gezamenlijk uit. Dit leidt tot kostenbesparing en efficiëntieverbetering.

Avocats.be heeft aangegeven graag deel te nemen aan ons digitaliseringsproject en een samengaan van beide communautaire Ordes zal Diplad/DPA sterker maken en een breder draagvlak geven. De nieuwe BJB-module en de lancering van de Salduz-module 2.0 zijn daarvan mooie voorbeelden.

De digitale samenwerking wordt niet alleen voortgezet, maar ook verder uitgebreid. In 2024 is er de betrachting dat Advocats.be en de Franstalige en Duitstalige balies samen met de OVB en de Vlaamse balies samen in het digitale verhaal van de advocatuur stappen

Samenwerking OVB en CCBE

We volgden ook in 2023 de Europese en Unierechtelijke ontwikkelingen mee op vanuit de Belgische delegatie bij de CCBE. Via onze experts leverden we inhoudelijke input aan de verschillende CCBE-commissies die op onze beurt in totaal 32 publicaties heeft afgeleverd, van adviezen aan de Europese instellingen tot gidsen voor de Europese advocaat.

Belangrijke thema's onder het Griekse voorzitterschap van Panagiotis Perakis waren onder meer:

- Het belang en de bescherming van de vertrouwelijkheid van uitwisselingen tussen advocaat en cliënt
- De verderzetting van de belangrijke werkzaamheden aan een bindend Europees advocatenverdrag
- De initiatieven tegen SLAPP's, die de toegang tot het recht en de rechter kunnen hypothekeren
- De oprichting van een Young Lawyers Committee, dat meer aandacht wil besteden aan de belangen en bekommernissen van confraters die nog aan de start van hun carrière staan
- De Poolse rechtstaat
- De nieuwe EHRM-gids voor advocaten over hoe het Hof in Straatsburg te werk gaat, hoe je verzoeken moet indienen, enz.

Naar jaarlijkse gewoonte verzamelden we input voor het jaarlijkse Rule of Law Report en bespraken we dit met DG Justice van de Europese Commissie.

Op de laatste vergadering van 2023 werd stafhouder Alex Tallon verkozen tot tweede ondervoorzitter van de CCBE. Het is aan hem om vanaf 2024 mee de lijnen van een nieuwe toekomststrategie voor de CCBE uit te zetten. We werken vanuit OVB en de Belgische delegatie alvast constructief mee.

13.2 / De operationele werking

Met een klein team van dertig toegewijde medewerkers staan we altijd klaar om u bij te staan. Veel van ons werk gebeurt achter de schermen en is daarom niet altijd zichtbaar voor de individuele advocaat. We nemen echter graag de administratieve rompslomp op ons, zodat de advocaat zich volledig kan concentreren op zijn werk. Van Reprobel en IT tot BJB, Salduz, REGSOL en allerlei verzekeringszaken, zoals beroepsaansprakelijkheid, hospitalisatie, insolventieverzekering en cybersecurity, we regelen het allemaal.

Daarnaast organiseren we beroepsopleidingen tegen een zo economisch mogelijke prijs en bieden we verschillende opleidingen aan om certificaten te behalen die nodig zijn voor een adequate beroepsuitoefening. Onze studiedienst zorgt als inhoudelijke waakhond ervoor dat wetgeving de toets van onze definitie beantwoordt: de verdediging van de belangen van het beroep én rechtszoekende. De rechtstaat staat daarin centraal. De tucht- en deontologiel cel garandeert onze kwaliteit. Dat alles wordt één op één gecommuniceerd door een performante communicatiedienst. In 2022 hebben we de fundamenteen gelegd voor een nog performantere organisatie, en in 2023 hebben we die verder uitgebouwd. Efficiëntie kreeg een boost met een performant middenkader, zodat de informatiedoorstroming versneld werd en er bijna à la minute aansturing was. Binnen de OVB is het welzijn van onze medewerkers een absolute prioriteit. We beseffen dat zij

ons kapitaal zijn, meer dan ooit tevoren. Als er in dit jaarverslag toch reclame mag worden gemaakt, dan is het voor onze medewerkers!

De jaren 2022 en 2023 stonden in het teken van een hoge inflatie, die ook voelbaar was binnen de OVB. Veel kosten zijn aanzienlijk gestegen (bijvoorbeeld de loonindex van 11,08%), maar dankzij ons meticuleuze financiële beleid en de inzet van onze hardwerkende medewerkers mochten we er prat op gaan dat het budget met overschot werd nageleefd. De jaarrekening van 2022 is dan ook unaniem goedgekeurd in mei. In november hebben we een ambitieus nieuw budget voor 2024 voorgesteld aan de AV, waarbij we ondanks de hoge inflatie hebben vastgehouden aan het behoud van de individuele bijdragen. Het budget voor 2024 is goedgekeurd met bijna volledige unanimiteit, met slechts twee onthoudingen.

Dankzij het succes van OVB-initiatieven zoals het Opleidingsinstituut en de vernieuwde websites, zijn we van plan om in 2024 na te denken over het insourcen van onze eigen IT-projecten. Op die manier kunnen we een directer toezicht en betere aansturing realiseren die beter aansluit bij onze behoeften, en dat alles in samenwerking met onze voorkeurs-IT-partners. We streven naar een efficiëntere, betere en kosteneffectieve aanpak.

13.3 / Communicatie

13.3.1 / Websites

Advocaat.be

In 2023 heeft Advocaten.be een indrukwekkende groei gezien in het aantal bezoekers op de website, met 957.702 mensen die de site bezochten, wat resulteerde in meer dan 2,5 miljoen paginaweergaven. Deze cijfers weerspiegelen de investeringen in zowel zoekmachine-optimalisatie (SEO) als advertenties (SEA).

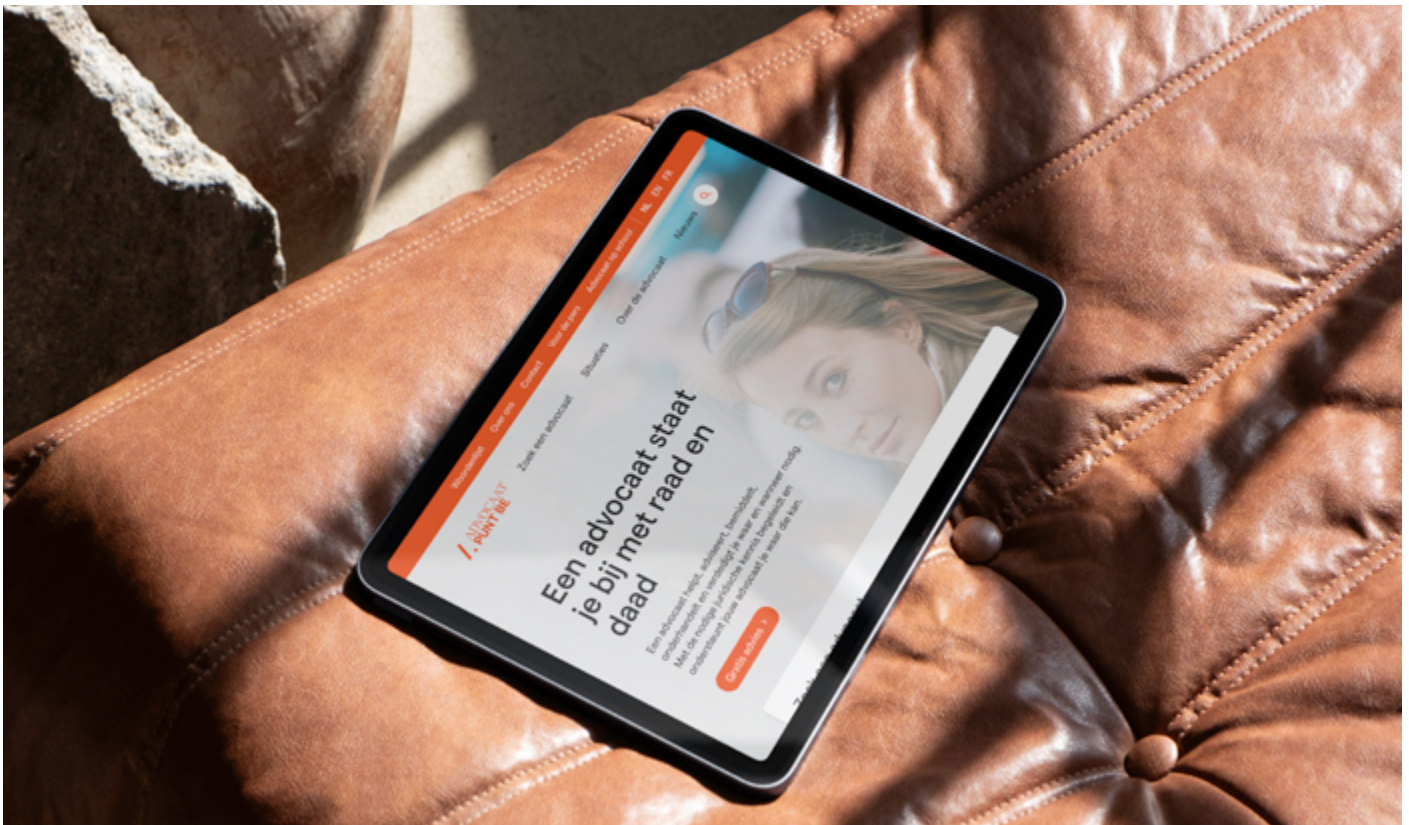
Een opvallende bevinding is dat 40% van de bezoekers de website via zoekmachines bereikte, wat aangeeft dat de inspanningen op het gebied van SEO vruchtbaar waren. Dit benadrukt het belang van het optimaliseren van de online aanwezigheid om relevant te blijven in een competitieve digitale ruimte.

De pagina ‘Zoek een advocaat’ trok het grootste aantal bezoekers, gevolgd door secties over verschillende thema’s, gratis rechtsbijstand en praktische informatie. Dit illustreert dat bezoekers actief op zoek zijn naar juridische ondersteuning en informatie over hun rechten en plichten.

Binnen de thema’s was ‘Relatie en gezin’ het meest bezochte onderwerp, wat aantoont dat veel mensen op zoek zijn naar juridisch advies met betrekking tot familiezaken en persoonlijke relaties. Daarnaast waren de meest bezochte detailpagina’s gerelateerd aan verschillende aspecten van advocaathulp, zoals eerste- en tweedelijnsbijstand, kosten van advocaten en rechten bij juridische procedures.

Een interessante observatie is het aantal contactmomenten tussen bezoekers en advocaten, waarbij maar liefst 176.000 contactopnames met advocaten gebeurde via e-mail en telefoon.

Met deze sterke cijfers en groeiende betrokkenheid blijft Advocaten.be een belangrijke bron van informatie en ondersteuning voor mensen die op zoek zijn naar juridisch advies en bijstand.

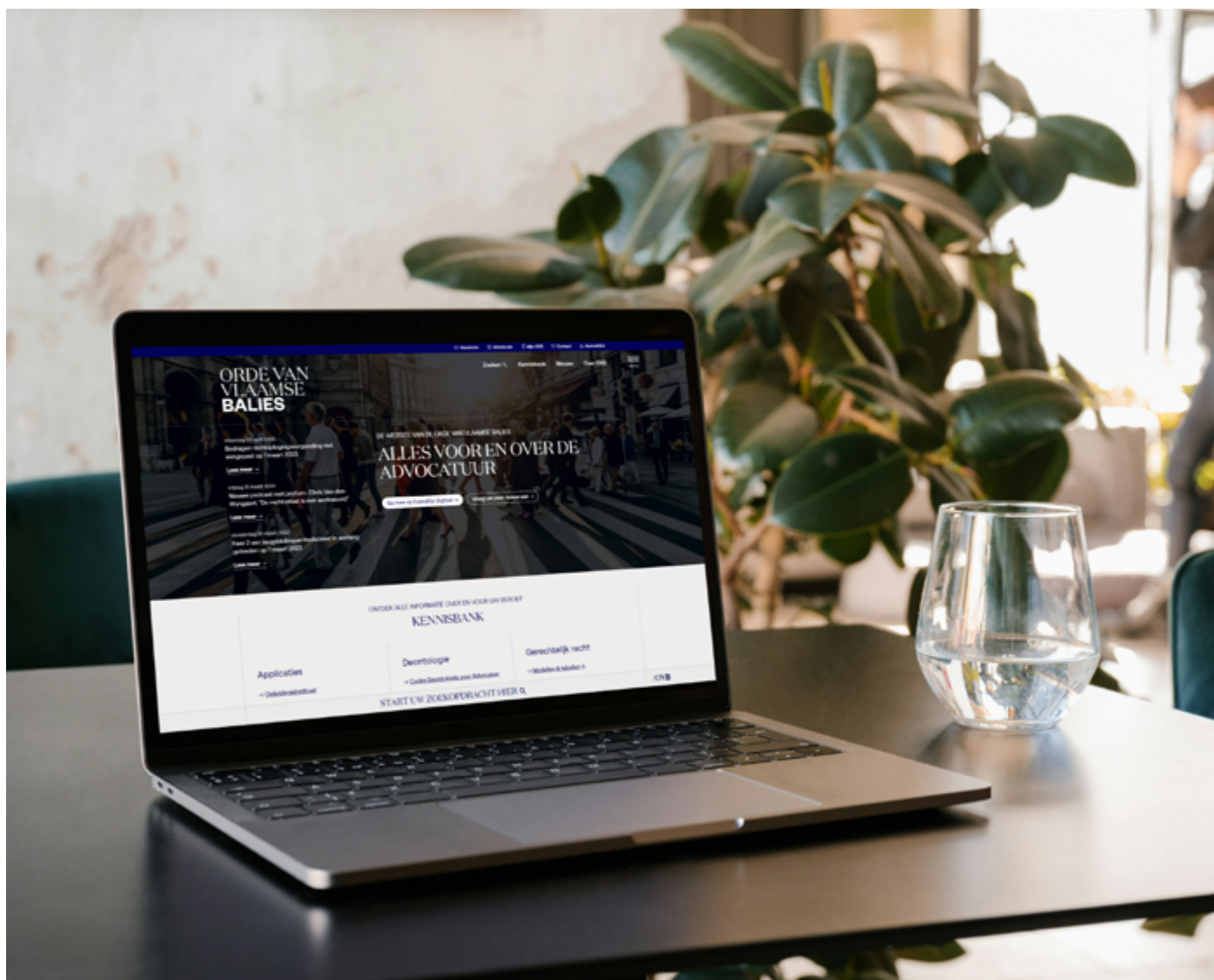
Ordevanvlaamsebalies.be

Sinds de lancering in april 2023 heeft ordevanvlaamsebalies.be een aanzienlijke stroom van 410.000 bezoekers gezien, wat resulteerde in meer dan 1 miljoen paginaweergaven. Deze cijfers getuigen van een groeiende interesse in juridische kwesties onder het publiek, evenals een toenemende erkenning van de waarde van de diensten die worden aangeboden door de Orde van Vlaamse Balies.

De pagina ‘Applicaties’ trok het grootste aantal bezoekers, gevolgd door secties over nieuws, de kennisbank en permanente vorming. Dit geeft aan dat bezoekers niet alleen op zoek zijn naar actuele informatie, maar ook naar mogelijkheden om hun kennis en vaardigheden uit te breiden via educatieve programma’s.

Binnen de kennisbank was ‘Deontologie’ het meest bezochte thema, wat aantoont dat advocaten een sterke interesse hebben in ethische kwesties en professionele normen. Dat benadrukt het belang van voortdurende educatie en bewustwording over ethische kwesties binnen de juridische gemeenschap.

Met deze sterke betrokkenheid en groeiende belangstelling is deze website een waardevolle bron van kennis, ondersteuning en professionele ontwikkeling voor advocaten en juridische professionals in Vlaanderen.

13.3.2 / Persoverzicht

Het afgelopen jaar was onze organisatie niet te missen in de media. Met een indrukwekkende stijging van 87 vermeldingen in vergelijking met het voorgaande jaar (46 keer), hebben we onze aanwezigheid stevig verankerd, zowel in geschreven publicaties als op digitale platforms en via traditionele kanalen zoals radio en televisie. Het Mediahuis heeft ons standpunt en onze visie het vaakst naar voren gebracht. Zelf traden we met 23 initiatieven naar buiten, waarvan 16 keer met effectieve opvolging.

Als we terugkijken op de vele onderwerpen waarmee we in de media zijn verschenen, zien we een rijke diversiteit die de kern van onze missie weerspiegelt. We gaven regelmatig duiding bij maatschappelijke thema's, zoals bij het terreurproces en de rol van advocaten daarin of de duiding rond het verloop van het Reuzegom-proces. Dat toont onze betrokkenheid bij cruciale kwesties rond rechtvaardigheid en veiligheid in onze samenleving. We hebben ons ook actief uitgesproken over verschillende wetsontwerpen en beleidsvoorstellen, zoals het wetsontwerp bestuurlijke handhaving, de beperking van pleitduur voor advocaten, en de hervorming van de advocatuur. Dat illustreert onze rol als belangenbehartiger en onze inzet voor het bevorderen van een rechtssysteem dat eerlijk en effectief is.

13.3.3 / Social media

Op sociale media hebben we aanzienlijke vooruitgang geboekt, met groei op platforms zoals LinkedIn, X en Facebook, waar onze posts veel interactie hebben gegenereerd. Hieronder de belangrijkste cijfers per kanaal.

LinkedIn: Onze volgers stegen van 8.768 naar 10.661. Gemiddeld reageerde 5,25% van de personen die een post zagen, wat hoger is dan het platformgemiddelde van 3,85% volgens Social Insider (20 maart 2024).

X (voorheen Twitter): Onze volgers groeiden van 2.475 naar 2.614. Gemiddeld ondernam 4% van de kijkers actie, aanzienlijk hoger dan het platformgemiddelde van 0,05% in 2022 volgens Social Insider (5 februari 2024).

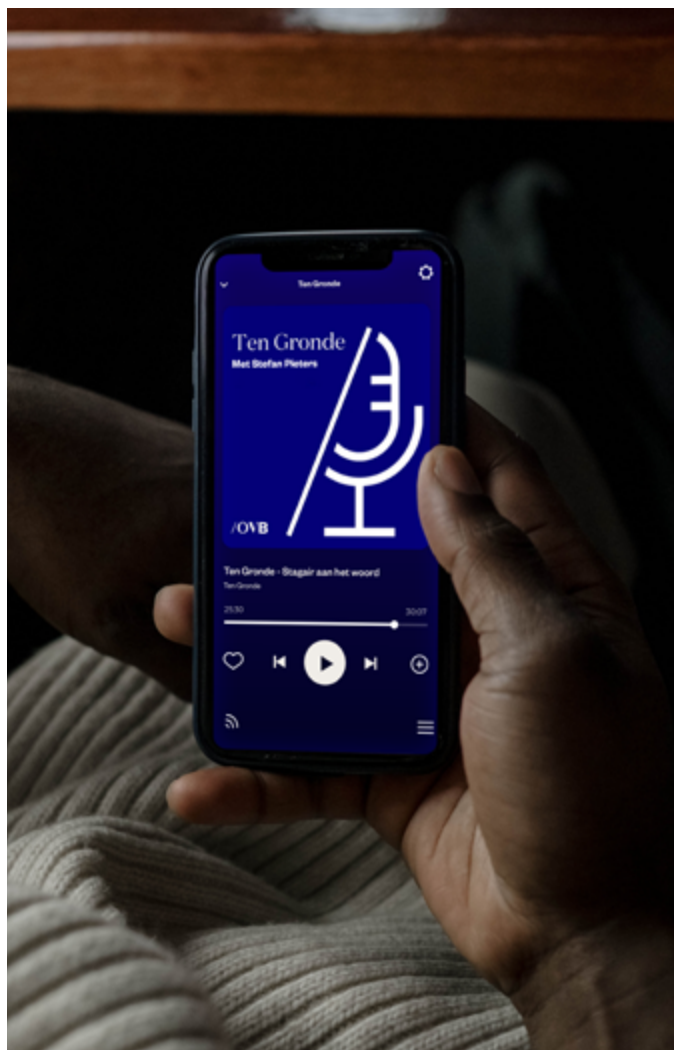
Facebook: Onze volgers namen toe van 5.497 naar 7.215. Gemiddeld reageerde 2% van de personen die een post zagen, wat veel hoger is dan het gemiddelde van 0,15% voor 2023 volgens Social Insider.

Daarnaast zonden we in 2023 één keer een **YouTube Live**-uitzending uit over HR in de advocatuur, die 1.057 kijkers bereikte. Van hen keek 63% live en 37% later.

13.3.4 / Podcast

Onze podcast Ten Gronde heeft met 10 boeiende afleveringen een breed scala aan onderwerpen behandeld. Gemiddeld werd elke aflevering 266 keer beluisterd. De meest populaire podcastaflevering handelde over artificiële intelligentie, maar ook praktische onderwerpen als de stage en uw sociale zekerheid, en juridische verdieping in bijvoorbeeld energierecht of arbitrage kwamen aan bod.

Ongeveer 4 op 10 luisteraars vinden hun weg naar onze podcast via het populaire platform Spotify. Alle podcasts zijn nog altijd te beluisteren op het Spotifykanaal van de Orde van Vlaamse Balies of via de website.

13.4 / Welzijn

Op het gebied van welzijn werd vooral voortgebouwd op de initiatieven van voorgaande jaren.

13.4.1 / Commissie Welzijn

De commissie werkte aan thema's zoals de welzijnssenquête, competentiecoaching en het belang van achtervang.

13.4.2 / Vertrouwensteam

Het vertrouwensteam presenteerde zich tijdens de roadshows van de collectieve voorzieningen, verwelkomde nieuwe leden, brainstormde over doorverwijsmogelijkheden en hield een intervisiemoment. Ze maakten flyers om het team meer bekendheid te geven, die onder de balies werden verspreid.

13.4.3 / Omgaan met stress

Met de opleiding "Van stressmanagement naar optimale communicatie" gaven we advocaten waardevolle inzichten in het omgaan met stress.

13.4.4 / Zelfverdediging

Tijdens de roadshows gaven de Special Forces een presentatie over het omgaan met gevaarlijke situaties. Op verzoek van de deelnemers werden praktische zelfverdedigingstrainingen georganiseerd, en de theoretische opleiding is nu on-demand beschikbaar bij het opleidingsinstituut.

In 2024 zullen de inspanningen van de commissie welzijn zich uitbetalen, met een focus op achtervang en competentiecoaching. Het vertrouwensteam wordt opgeleid in het herkennen van alcohol- en drugsverslaving, om beter te kunnen reageren en doorverwijzen. De zelfverdedigingstrainingen en de cursus "Van stressmanagement naar optimale communicatie" worden herhaald.

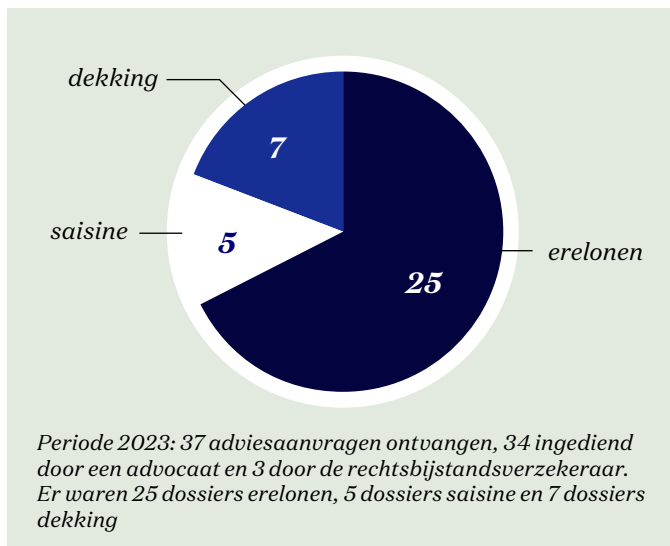
13.5 / De Gemengde Commissie Rechtsbijstands- verzekering in cijfers

In 2012 sloot de OVB samen met de OBFG en Assuralia een protocolakkoord met daarin gedragslijnen voor de advocaat en de rechtsbijstandsverzekeraar.

Dat protocol kent ook een minnelijke procedure bij de Gemengde Commissie Rechtsbijstandsverzekering (GCR) voor discussies tussen de advocaat en de rechtsbijstandsverzekeraar over de saisine van de advocaat of over zijn kosten en erelonen.

De GCR is samengesteld uit twee advocaten en twee vertegenwoordigers van de rechtsbijstandsverzekeraars. Zij stellen adviezen op.

In 2023 heeft de GCR 37 adviesaanvragen ontvangen, 34 ingediend door een advocaat en 3 door de rechtsbijstandsverzekeraar. Er waren 25 dossiers erelonen, 5 dossiers saisine en 7 dossiers dekking.

Er werden 21 adviezen verleend (14 adviezen in 2023 – 7 in 2024), 4 dossiers werden door de verzekering geweigerd en in 11 dossiers was er een overeenkomst tot betaling of een akkoord. 1 dossier is nog lopend.

13.6 / Opleidingsinstituut

13.6.1 / Permanente vorming

Elke advocaat en advocaat-stagiair is deontologisch verplicht om jaarlijks twintig punten voor permanente vorming te behalen. Deze regel geldt niet voor stagiairs gedurende de gerechtelijke jaren waarin zij de beroepsopleiding volgen. Sinds het begin van het gerechtelijk jaar 2023-2024 is deze regel voor stagiairs verder uitgebreid: gedurende de drie stagejaren zijn zij vrijgesteld van de verplichting om jaarlijks twintig punten te behalen.

Advocaten hebben volledige vrijheid om hun eigen opleidingsprogramma samen te stellen. Ze kunnen deelnemen aan erkende studiedagen, congressen of seminars, bijdragen aan juridische naslagwerken, juridische opleidingsonderdelen doceren aan een universiteit of hogeschool, of als (gast)spreker voordrachten geven. Daarvoor dienen zij een individuele aanvraag tot erkenning in. Organisatoren van juridische of beroepsondersteunende opleidingen kunnen eveneens aanvragen om punten voor permanente vorming toe te kennen aan hun opleidingen.

Dit jaar werden er 10.702 aanvragen ingediend, een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar. De commissie erkende daarvan 8.460 aanvragen.

In 2023 erkenden we twee nieuwe organisatoren als ‘erkend opleidingsverstrekker’. Dat betekent dat de opleidingen van deze organisatoren automatisch erkend worden voor een periode van drie jaar. Advocaten die opleidingen volgen bij erkende opleidingsverstrekkers zijn er zeker van dat zij punten voor permanente vorming ontvangen voor juridische of specifiek beroepsondersteunende opleidingen. Voor zeven erkende opleidingsverstrekkers werd de erkenning met drie jaar verlengd.

13.6.2 / Opleidingen

Advocaten hebben een drukke agenda en moeten tijd vrijmaken voor opleidingen. Omdat we beseffen dat het niet altijd eenvoudig is om soms verre verplaatsingen te maken voor onze klassikale opleidingen, bieden wij als OVB een breed scala aan on demand-opleidingen aan.

In 2022 boden we 15 on demand-opleidingen aan. Dit aantal hebben we in 2023 meer dan verdubbeld, met 35 on demand-opleidingen in ons Opleidingsinstituut, waarvoor we 3.407 inschrijvingen registreerden. Daarnaast waren er 6 live webinars beschikbaar, die via het Opleidingsinstituut gevolgd konden worden, goed voor 308 inschrijvingen.

We organiseerden ook 13 klassikale opleidingen over diverse thema's op verschillende locaties in Vlaanderen, waarvoor we 1.690 inschrijvingen noteerden.

Een laatste vorm van opleiding is blended learning. Daarbij wordt een deel van de opleiding online gevolgd via on demand-lessen, die als voorbereiding dienen op de klassikale lessen of live webinars die daarop volgen. We boden 6 opleidingen in deze vorm aan en zagen een enthousiaste respons, met maar liefst 1.593 inschrijvingen.

13.6.3 / Opleidingen in de kijker

Opleidingstraject bewindvoering

In 2023 organiseerde het Opleidingsinstituut een uitgebreid opleidingstraject specifiek gericht naar bewindvoerders en aspirant-bewindvoerders. Dit 'blended' opleidingstraject bestond uit 7 on-demand lessen en 2 klassikale lessen, vond plaats in Leuven en Gent en behandelde uitvoerig alle aspecten waarmee de bewindvoerder vaak wordt geconfronteerd.

In totaal werkten 13 experts mee aan deze opleiding.

Eerstelijnsbijstand

Bij de laatste staats Hervorming werd de eerstelijnsbijstand geregionaliseerd. Vanaf 2023 moeten advocaten die eerstelijnsadvies willen verlenen een specifieke opleiding volgen, zoals bepaald in het decreet van 26 april 2019 en het uitvoeringsbesluit van 29 oktober 2021. Dit geldt voor zowel huidige verleners van 'Gratis Advocatenadvies' als nieuwe advocaten.

We gaven de opleiding, in samenwerking met de commissie eerstelijnsbijstand en de CJB-voorzitters, mee vorm.

Eind 2022 gingen de eerste lessen door. Er schreven 642 advocaten in en zij voltooiden hun opleiding in de loop van 2023. Eind 2023 startten we de tweede editie voor advocaten die vanaf 1 januari 2024 eerstelijnsbijstand willen verlenen. Daarvoor schreven 71 advocaten in.

Bijkomende modules Supralat

Deze modules zijn een verderzetting van de Supralat-opleiding en zijn dus voorbehouden voor Supralat-certificaathouders.

Tijdens de module 'Omgaan met kwetsbare en zwijgende verdachten' leert een team van ervaren trainers specifieke en praktische vaardigheden aan voor het verdedigen van kwetsbare en zwijgende verdachten.

Voor deelname aan de module 'Omgaan met minderjarige verdachten' is naast het Supralat-certificaat ook het certificaat Bijzondere Opleiding Jeugdrecht vereist. Die module gaat in op de bijzondere kwetsbaarheid van minderjarigen die geconfronteerd worden met verhoor. Het bijstaan van minderjarigen tijdens een verhoor vereist namelijk bijzondere vaardigheden van de jeugdadvocaat.

13.7 / Beroepsopleiding advocaten-stagiairs

In 2023 werden voor de tweede keer de BUBA-attesten uitgereikt aan stagiairs die de vernieuwde beroepsopleiding succesvol hadden afgerond. De meeste werkcolleges volgden de stagiairs online, terwijl zij die dat wensten zich konden inschrijven voor enkele fysieke werkcolleges over deontologie en strafprocesrecht.

In april 2023 legden de stagiairs hun examens digitaal af via AssessmentQ. De inhaalexamens en de tweede zitting vonden mondeling plaats, met uitzondering van het examen burgerlijk procesrecht, dat digitaal werd afgenomen.

In het najaar begonnen de stagiairs aan deel 2 van hun opleiding, met vakken zoals schriftelijke communicatie, alternatieve geschillenregeling en ondernemen.

Daarnaast werden in 2023 de besprekingen over een beroepsopleiding voorafgaand aan de stage voortgezet. Dit onderwerp kwam ook aan bod tijdens de algemene vergadering. De bevindingen werden doorgestuurd naar de minister van Justitie in het kader van de modernisering van de advocatuur.

13.8 / Peer review

In 2023 werden twee kantoren beoordeeld. Aan het einde van het jaar organiseerden we een opfriscursus voor de peer reviewers.

13.9 / Reprobel

Reprobel? Wanneer een advocaat of een van diens medewerkers print, kopieert of op enige andere manier reproduceert moet die een vergoeding betalen ter compensatie van auteursrechtelijk beschermde rechten. Reprobel is de officiële instantie die deze vergoedingen int. Wij onderhandelen al vele jaren over deze vergoeding en betalen deze ook namens u. In 2023 hebben we, in samenwerking met Avocats.be, een nieuwe raamovereenkomst afgesloten voor alle advocaten werkzaam op het Belgische grondgebied. Dit biedt voordelen voor zowel individuele advocaten als de balies. Niet alleen profiteert de individuele advocaat van grote kortingen, maar ook de rompslomp van jaarlijkse aangifte, administratie en betaling wordt door ons overgenomen. Al vast weer een administratieve verplichting en zorg minder.

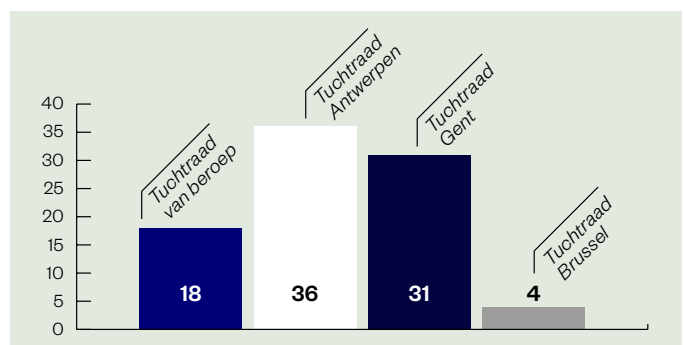
De overeenkomst werd afgesloten voor een periode van drie jaar. Bijkomend voordeel is dat er ook een standstill-clausule werd in opgenomen. U bent niet alleen gerust dat de vergoeding niet zal stijgen, maar ook het aantal advocaten werd bevroren.

13.10 / Derde jaarverslag van het College van Toezicht

Het College van Toezicht, dat zijn werkzaamheden aanvatte in januari 2020, publiceerde in 2023 zijn derde jaarverslag. Het College ziet op onafhankelijke wijze toe op de tuchtuitoefening door de stafhouders en de voorzitters van de tuchtraden, rapporteert daarover en verstrekt adviezen aan de stafhouders en de voorzitters van de tuchtraden over de tuchtuitoefening en de handhaving.

In het derde jaarverslag heeft het College zijn methode bijgestuurd. Die bijsturing bestaat er vooral in te focussen op de tuchtonderzoeken die geopend zijn en de tuchtuitspraken die de tuchtraden uitgesproken hebben in de loop van het onderzochte jaar (cf. 1 september 2021 tot en met 31 augustus 2022). De doorlooptijden van de tuchtzaken worden nu terugrekenend bekeken vanuit het oogpunt van de tuchtuitspraken. Naar verslaggeving toe hoopt het College zo een meer bevattelijke en verhelderende aanpak te hebben kunnen aanbieden.

Een nog vollediger beeld van de tuchtprocedure voor advocaten en haar doorlooptijd zal het College schetsen in de volgende jaarverslagen. De bevindingen voor het gerechtelijk jaar 2021-2022 geven een aanzet tot een sterker geharmoniseerd optreden in tuchtzaken. Verder heeft het College de intentie om naast het sepotbeleid van de voorzitters van de tuchtraden, ook het sepotbeleid van de stafhouders te analyseren in de komende jaren.

14 / Jaarrekening

ACTIVA	2023	2022
Vaste Activa	9.027.150,98 €	9.532.903,39 €
Immateriële vaste activa	1.484.082,17 €	1.874.361,86 €
Materiële vaste activa	3.809.635,81 €	3.925.108,53 €
Financiële vaste activa	3.733.433,00 €	3.733.433,00 €
Vlottende Activa	4.967.462,67 €	5.249.373,62 €
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.068.756,31 €	1.430.858,70 €
Geldbeleggingen	1.749.386,35 €	1.510.203,17 €
Liquide middelen	1.981.074,88 €	2.135.416,87 €
Overlopende rekeningen	168.245,13 €	172.894,88 €
Totaal Activa	13.994.613,65 €	14.782.277,01 €

PASSIVA		
Eigen vermogen	9.273.243,28 €	8.669.262,20 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen		1.001.521,35 €
Schulden op meer dan één jaar	2.143.054,80 €	2.390.599,10 €
Schulden op ten hoogste één jaar	2.346.670,76 €	2.363.314,78 €
Overlopende rekeningen	231.644,81 €	357.579,58 €
Totaal Passiva	13.994.613,65 €	14.782.277,01 €

ORDE VAN
VLAAMSE
BALIES

OVB